

समभ्यधावन् क्रोशन्तो राजानं जातसंभ्रमाः । सम्प्रेक्ष्य तानापततः संकुड्डान् जातसम्भ्रमान् ।
 भारद्वाजोऽब्रवीदाक्यं तावकानां महारथान् । क्षिप्रं गच्छत भद्रं वो राजानं परिरक्षत । ४९०
 संशयं परमं प्राप्तं मञ्जन्तं व्यसनार्णवे । एते कुड्डा महेष्वासः पाण्डवानां महारथाः ।
 भीमसेनं पुरस्कृत्य दुर्योधनमुपाद्रवन् । नानाविधानि शस्त्राणि विमृजन्तो जये धृताः ।
 नदन्तो भैरवान्नादांस्त्रासयन्तश्च मूमिमां । तदाचार्यवचः श्रुत्वा सोमदत्तपुरोगमाः ।
 तावकाः समधावन्त पाण्डवानामनीकिनीं । क्षपो भूरिश्रवाः शल्यो द्रोणपुत्रो विविंशतिः ।
 चित्रसेनो विकर्णश्च सैन्धवोऽथ वृहदलः । आवन्त्या च महेष्वासो कौरवं पर्यवारयन् । ४९१
 ते विंशतिपदं गत्वा सम्प्रहारं प्रचक्रिरे । पाण्डवा धार्तराष्ट्राश्च परस्परजिघांसवः ।
 श्वमुक्त्वा महाबाहुर्महदिस्कार्यं कार्मुकं । भारद्वाजस्ततो भीमं षड्विंशत्या समार्दयत् ।
 भूयश्चैनं महाबाहुः शरैः शीघ्रमवाकिरत् । पर्वतं वारिधाराभिः प्रावृषीव बलाहकः ।
 तं प्रत्यविध्यद्दशभिर्भीमसेनः शिलीमुखैः । त्वरमाणो महेष्वासः सव्ये पार्श्वे महाबलः ।
 स गाढविद्धो व्यथितो वेद्योऽदृष्टश्च भारत । प्रनष्टसंज्ञः सहसा रथोपस्थ उपाविशत् । ४९२
 गुरुं प्रव्यथितं दृष्ट्वा राजा दुर्योधनः स्वयं । द्रोणार्थनिश्च संकुड्डो भीमसेनमभिद्रुतौ ।
 तावापतन्तौ संप्रेक्ष्य कालान्तकथमोपमौ । भीमसेनो महाबाहुर्गदामादाय सत्वरः ।
 अवमुत्थ रथान्तूर्णं तस्यै गिरिरिवाचलः । समुद्यम्य गदां गुर्वीं कालदण्डोपमां रणे ।
 तमुद्यतगदं दृष्ट्वा कैलासमिव शृङ्गणं । कौरवो द्रोणपुत्रश्च सहितावभ्यधावतां ।
 तावापतन्तौ सहितौ त्वरितौ बलिनां बरौ । अभ्यधावत वेगेन भीमसेनो महाबलः । ४९३
 तमापतन्तं सम्प्रेक्ष्य संकुड्डं भीमदर्शनं । समभ्यधावंस्त्वरिताः कौरवाणां महारथाः ।
 भारद्वाजमुखाः सर्वे भीमसेनजिघांसया । नानाविधानि शस्त्राणि भीमस्त्रोरक्षपातयन् ।
 सहिताः पाण्डवं सर्वे पीडयन्तः समन्ततः । तं दृष्ट्वा संशयं प्राप्तं पीडमानं महारथं ।
 अभिमन्युप्रभृतयः पाण्डवानां महारथाः । अभ्यधावन् परीपन्तः प्राणांस्त्यक्त्वा सुदुस्वप्नान् ।
 अनूपाधिपतिः शूरो भीमस्य दयितः सखा । नीलो नीलाम्बुदप्रख्यः संकुड्डो द्रौणिमभ्यधात् । ४९४
 स्पृष्ट्वेते हि महेष्वासो नित्यं द्रोणसुतेन सः । स विस्कार्य महत्पापं द्रौणिं विव्याध पत्रिणा ।
 यथा शक्रो महाराज पुरा विव्याध दानवं । विप्रचित्तिं दुराधर्षं देवतानां भयङ्करं ।
 येन लोकत्रयं क्रोधात्त्रासितं स्वेन तेजसा । तथा नीलेन निर्भिन्नः सुमुक्तेन पतत्रिणा ।
 सञ्जातरुधिरोत्पीडो द्रौणिः क्रोधसमन्वितः । स विस्कार्य धनुश्चित्रमिन्द्राशनिसमस्त्रनं ।
 शक्रं नीलविनाशाय मतिं मतिमताम्बरः । ततः सन्धाय विमलान् भस्मान् कर्मारचित्रितान् । ४९५
 जघान चतुरो वाहान् पातयामास च ध्वजं । सप्तमेन च भस्मेन नीलं विव्याध वक्षसि ।
 स गाढविद्धो व्यथितो रथोपस्थ उपाविशत् । मोहितं वीक्ष्य राजानं नीलमभ्यचयोपनं ।
 घटोत्कचोऽपि संकुड्डो ज्ञातिभिः परिवारितः । अभिदुद्राव वेगेन द्रौणिमाहवजोभिर्न ।